

## **Kocabaş - (Reşat Nuri Güntekin “Miskinler Tekkesi” Romanı) Tembel**

**Karakter** Kalabalık, varlıklı bir ailede büyüyen Kocabaş, çocukluğundan beri pısrık, ürkek yapıda, tembel bir çocuktur. Çocukken miskinlik etmeden oynadığı tek oyun, dilencilik oyunudur. Kafası vücuduna göre epey belirgin olduğundan, fiziki görüntüsünden rahatsız olur. Ailesinin imkanlarını kaybedince, istemese de çalışmaya mecbur kalır, hastalık ve zaruri durumlardan işlerinde başarılı olamaz. Ne kadar üşengeç ve rahat olsa da, hayatı boyunca neyi nasıl isteyeceğini iyi bilir. Yakın olduğu insanlar çok azdır fakat, yakınlarına karşı oldukça cömert davranır.

**Aktivitelere** Kocabaş, ailesi yanındaki gençlik zamanlarını çoğunlukla evde miskinlik ederek geçirir. Akranları ile yakınlık kurmaz, mecbur kalmadıkça kendini Hiçbir şeye yormaz. Bir müddet çalışarak para kazanma yolunu seçer, fakat kolay para kazanmanın yöntemini bulunca tüm zamanını dilenek veya kendine yeni mekanlar arayarak geçirir.

### **ÖRNEK ANILAR**

**Üşengeç** Tüm hayatı boyunca üşengeçliği seçen Kocabaş, daha çocuk yaşlarda iken de zaruri haller haricinde kendini yormazdı. Üşengeçliğine yaşamı boyunca bahaneler buldu. “Gene şimdi olduğu gibi o zaman da gücüm, kuvvetim yerindeydi. Hangisini istesem, evelallah, ayağımın altına alır evire çevire tepeliyebilirdim. Fakat bunun için yerimden kalkmak, koşmak, toz toprak içinde yuvarlanmak gibi bir sürü lüzumsuz hareket yapmak lazımdı. Ancak, değer mi? Hayvan yavruları gibi ne yaptıklarını, ne istediklerini bilmeyen birtakım abuk subuk mahluklara uyarak tatlı canımı sıkıntıya sokmaktan ne çıkacak?”

**Affedici** Kocabaş, yaşamı boyunca hiç kindar olmadı. Zarar vereni bile bağışlayacak karakter taşıyordu. “Evet, intikam duygusunun yokluğu bir insan için belki iyi alamet değildir. Fakat ben, hayatımın hiçbir çağında böyle bir heyecanın, beni yoklamadığını itiraftan çekinmeyeceğim. Ne yapalım, böyle yaratılmışım. Cüzzamlı yanık acısına ne kadar duygusuzsa, ben de kuyruk acısına öyleyim.”

**İstemeyi Bilen** Neyin kimden isteneceği, istenirken nasıl davranılacağı Kocabaş için oldukça kolay konulardı. Henüz çocukken alıştırmasını yaptığı, isteme sanatı, Kocabaş'ın ustalığı olacaktı. “Meslek icabı olarak gayet iyi bilirim: Oldukça dişe dokunur bir maddi menfaate dayanmayan meselelerde rica ve niyaz en kuvvetli bir silahtır. Yalvarmasını, amma usul ve adabına göre yalvarmasını bilen insan için açılmayacak kapı, erilmeyecek merteye yoktur. Nitekim ben, daha o yaşta gayet ustalıkla kullanmaya başladığım bu silah sayesinde kendimi yalnız sokak çocuklarının şerrinden korunmakla kalmıyor, onları burnu halkalı Arap köleler gibi tepe tepe kullanıyordum.”

**Gevşek/ Rahat** Rahat bir karakteri olan Kocabaş siyasi ve askeri sorunlarda da paçayı kolaylıkla yırtıyordu. Büyük, zor meseleleri düşünerek kendini yormuyordu. “Gerçi benim İttihatçılara karşı pek bildiğim bir şey yoktu. Bütün yaptığım gevşek yaradılışım icabı olarak etrafımdakilerin her söylediğine kafa sallamaktan ibaretti. Fakat teslim etmeli ki, benimki gibi bir kafanın tasdiki heybetli bir tasdik oluyordu.”

**Cömert** Kocabaş, kolay kazandığı parayı sevdiği birkaç kişi için, gene kolay harcıyordu. Onlara cömert davranır, gezdirmekten, yedirmekten hoşnut olurdu. “İlk tasavvurum, hayatımız için verilecek büyük kararı sonraya bırakarak bir eyyam, Amerikalı seyyahlar gibi, İstanbul'u dolaşmak ve para yemekti. Kesenin ağzını açmıştım. Sabahları sokağa çıkıyor, otura kalka dünyayı dolaşıyorduk: Gülhane Parkı, Eyüpsultan, Kapalıçarşı ve daha nereleri...Dediğim gibi, şimdilik gönül eğlendirmekten başka maksat yoktu.”